

פרשת חיי שרה

יושר בעסקים

בתחילת פרשתנו מסופר על אברהם אבינו הקונה את מערת המכפלה ושדה המכפלה מידי עפרון החתי, אברהם זקוק למערה על מנת לקבור את שרה אשתו שנפטרה.

סיפור הקנייה מפורט במקרא בהרחבה ובפירוט שאינם אופייניים לסגנון המקצר בדרך כלל. מחילופי הדברים המתוארים בין אברהם לעפרון עולה מגמה מרכזית של אברהם המתעקש לקנות את השדה והמערה בכסף מלא וללא הנחות, למרות שעפרון מצדו מציע יותר מפעם אחת לתת לאברהם את השדה במתנה.

מסחר ומשא ומתן ביושר הם עקרונות חשובים בחיי כל חברה. תחום זה נוגע גם לילדים העורכים לא פעם משא ומתן – אולי לא על כסף אך על החלפת קלפים, גולות או צעצועים אחרים.

למעשה גם התנהלות סביב משחקי חברה או קלפים דורשת התנהלות בסיסית של יושר: לא להציץ, לא לרמות וכדומה.

התקווה היא כי חינוך בנושא זה כבר מגיל צעיר יהווה למעשה בסיס וקרקע להמשך התנהלות באותה דרך גם בחיים הבוגרים.

במדור פירושים ומפרשים

כאשר הפרשן אליה שמואל הרטום מנסה לברר למה הכוונה בביטוי "נקרא לנערה ונשאלה את פיה", הוא יוצא מנקודת מוצא כי לא מדובר בשאלה הכללית האם רבקה רוצה בכלל להתחתן – כיוון שלדבריו המשפחה אישרה את הנישואים כבר יום קודם לכן. מהיכן הוא יודע זאת? אם נעיין בפסוקי התורה נראה כי ביום הראשון להגעתו של עבד אברהם לבית רבקה, הוא פורש בפניהם את סיפור שליחותו ומבקש את תשובתם וכבר אז עונה לו לבן בשם המשפחה "הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אשה לבן אדוניך כאשר דיבר ה'" (בראשית פרק כ"ד פסוק נ"א). ולכן מניח הפרשן כי השאלה בבוקר מתייחסת למשהו אחר, ואז מציעה טליה כי השאלה לסוגיה מתי בדיוק יצאו לדרך.

על המדרש

המדרש מתאר סוחר תמרים, העושה עסקה עם גוי. לפי המדרש המקורי, אין זה ברור האם מלכתחילה ניסה לרמותו, או שבאמת טעה. אנו בחרנו בדרך השנייה, מתוך רצון להאמין ביושר האנושי הבסיסי. עם זאת, יש כאן מקום להעלות גם את עניין המסחר עם האחר – הגוי.

שאלות לדין:

- האם ייתכן כי הסוחר נטה לזלזל בשקילה משום שמכר למישהו שאינו "מבני קהילתו"? האם אתם חושבים שלו מכר ליהודי היה עושה זאת באור יום?
 - נסו להזכר: האם גם אתם נוטים לפעמים לרמות מעט "אחרים" (למשל: ילדים צעירים יותר, עולים חדשים או תלמידים חדשים בכיתה)?
- חשוב כי מסקנות הדין יהיו שלמען ההגינות כדאי לעתים להקפיד יותר עם כאלה שהם "אחרים", שאינם מבני קבוצת השייכות הקרובה – דווקא משום שאינם מכירים את הכללים או אינם מבינים את השפה.

מה בפרשה

🌀 **קניית מערת המכפלה** - לאחר מות שרה,

רכש אברהם אחוזת קבר מיד עפרון החתי.

אברהם התעקש לקנות את השדה בכסף,

למרות שעפרון הציע לו את המקום בחינם.

🌀 **נישואי יצחק** - אברהם ציווה את עבדו

ללכת אל ארם נהריים כדי לקחת מבנות

משפחתו אשה ליצחק ולהביאה לארץ כנען,

רבקה מגיע לכנען ונישאת ליצחק.

🌀 **רשימת צאצאי אברהם.**